

Co-funded by
the European Union

Audio i video montaža

Radni i finalni formati reprodukcije

Jelena Todorović

Fakultet tehničkih nauka u Kosovskoj Mitrovici

UNIVERSITY OF LJUBLJANA
Faculty of Electrical Engineering

University of Pristina
Kosovska Mitrovica

Cilj vežbe

- Cilj vežbe je da se omogući prvi put, nakon 9 laboratorijskih vežbi reprodukcija montiranih sekvenci izvan okruženja aplikacije Adobe Premiere Pro. Ovom vežbom otvara se mogućnost zajedničkog rada na istom projektu, i javno prikazivanje radova. Od verzije Adobe Premiere CS4 svi metodi za eksport a/v materijala objedinjeni su i izmešteni iz samog programa. Kada želite da eksportujete materijal, Adobe Premiere Pro poziva Adobe Media Encoder koji omogućuje da svoj radni material učinite spremnim za reprodukciju na multimedijalnom disku, Internetu i slično.*
- U okviru opcija aplikacije, Adobe Media Encoder eksportovaćete svoj rad, uz primenu nekoliko različitih tehnika kodovanja. Takođe, upoznaćete se s radom u okviru prozora Adobe Clip Notes koji omogućava uvoženje fajlova u .pdf dokumenta i njihovo komentarisanje.*

Vežba 10

1. Pokrenite Adobe Premiere Pro, izaberite Open Project > vreme final.prproj.

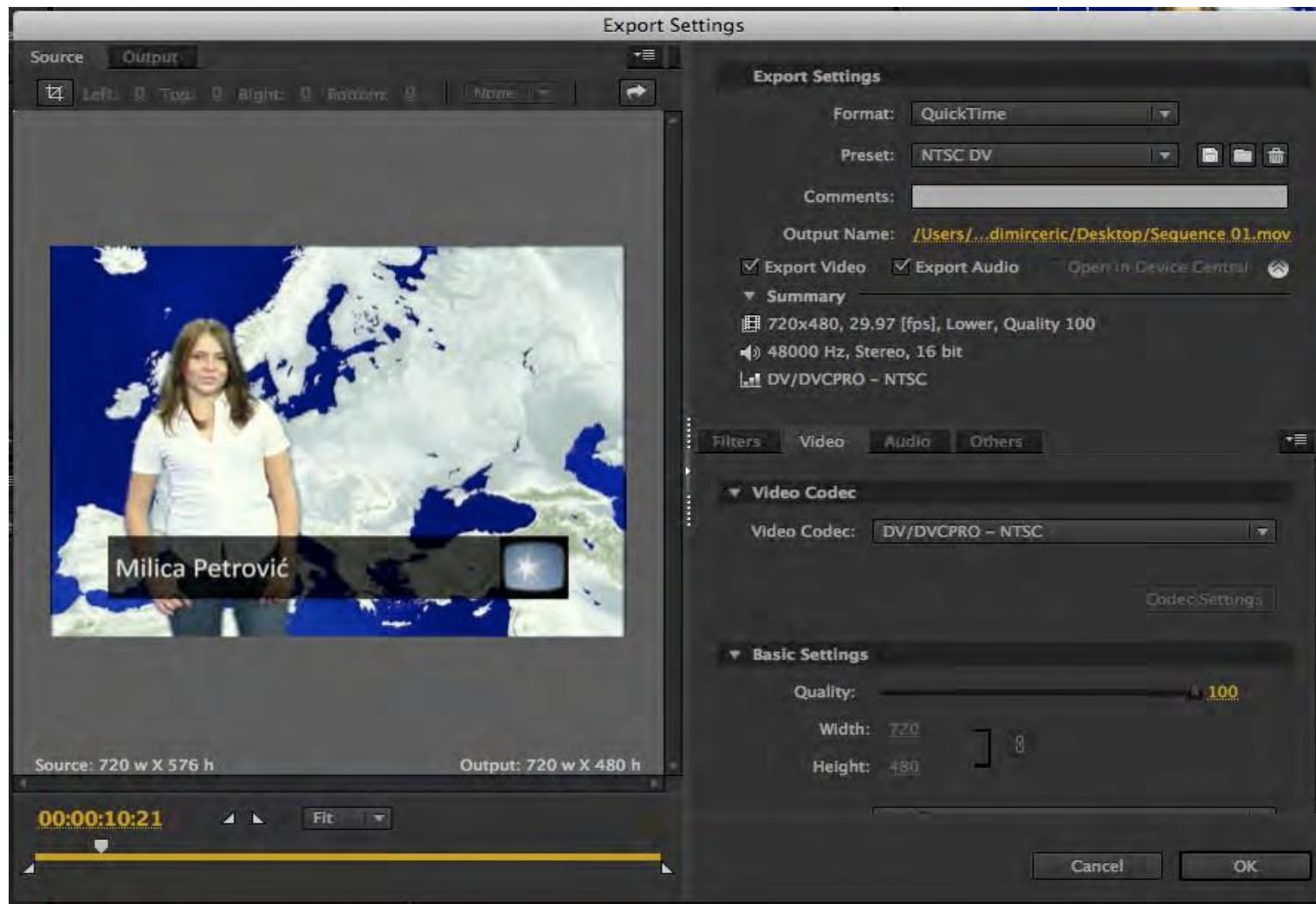
- *Ukoliko nemate sačuvanu vežbu „vreme final“, obratite se za pomoć nastavniku praktične nastave.*

2. Postavite Work Area Bar od početka do kraja sekvence.

3. Izaberite File > Export > Media.

- *Pred vama je otvoren prozor Export Settings.*
- *Prozor je podeljen u 2 dela, u levom se nalazi pregled video materijala, u desnom podešavanja formata za reprodukciju. Finalni formati reprodukcije koji su ponuđeni u Adobe Premiere Pro, razlikuju se kod PC i Mac verzije aplikacije.*

Vežba 10

Vežba 10

- *U podešavanjima formata za reprodukciju, veliki broj opcija automatski se menja, u zavisnosti od odabira drugih podešavanja. Tako u zavisnosti od formata, u odeljku Video pojaviće se opcije koje su vezane za taj format, npr: Video Codec, Basic Video Settings, Advanced Settings, Bitrate Settings, Video Hint Track Settings i GOP Settings. Objasnićemo neke od ovih opcija.*
- *Kako biste ubrzali vreme koje je potrebno za rendering materijala:*
 - *u eksportovanju koristite isti kodek i njegova podešavanja u kome su vaši izvorni (source) fajlovi,*
 - *tokom rada u sekvenci renderujte prikaz u svakom trenutku kada vršite izmene.*

Vežba 10

- *Opcija Quality određuje kvalitet videa. Ukoliko izaberete viši kvalitet vreme potrebno za rendering biće duže, ukoliko izaberete niži kvalitet mogu se pojaviti manji ili veći nedostaci u slici. Rendering u kvalitetu višem od izvornog neće povećati kvalitet eksportovanog fajla, ali će potrebno vreme biti duže.*
- *Opcije Frame Width/Frame Height određuje veličinu izlaznog frejma u pikselima.*
- *Opcija Export As Sequence For still--image formats omogućuje eksport sekvence slika s rednim brojem serije statičnih slika.*
- *Opcija Frame Rate omogućuje odabir izlaznog broja frejmova u sekundi. Ukoliko povećate broj frejmova u sekundi, snimljeni pokreti mogu izgledati mekše.*

Vežba 10

- *Opcija Depth definiše količinu bita namenjenu za definisane svake od osnovnih boja.*
- *Opcija Encode Alpha Channel omogućuje eksportovanje s transparentnim (providnim), alfa kanalom sa sledećim formatima: FLV (On2VP6 kodek), QuickTime (Apple Animation ili Apple None kodek s 32-bitnim bojama), Uncompressed Windows AVI (bez kodeka s 32-bitnim bojama).*
- *Opcija Field Order ili Field Type određuje redosled poluslika (analiza s proredom), ili eksportovanje u slikama (progresivna analiza).*
- *Opcija Aspect ili Pixel Aspect Ratio definiše odnos stranica unutar piksela.*

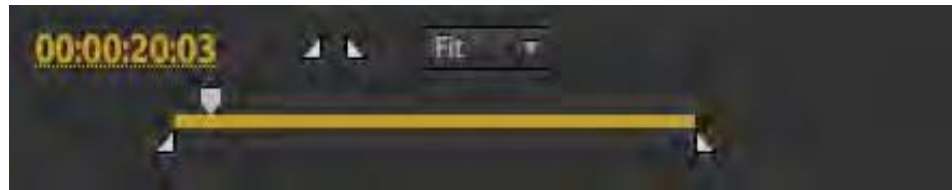
Vežba 10

- *Ukoliko je izvorni materijal bio s visokim brojem bita po boji, opcija Render At Maximum Depth omogućava korišćenje pune informacije o boji.*
- *Bitrate Mode, ili Bitrate Encoding opcija, određuje da li će kodek primeniti konstantnu količinu bitova tokom celog kodovanja (CBR – constant bitrate), ili promenjivu količinu bitova tokom kodovanja (VBR – variable bitrate). Pri odabiru promenjive količine bitova tokom kodovanja, moguće je odabrati 1 ili 2 prolaza tokom ovog procesa.*
- *Opcija Bitrate određuje količinu megabita u sekundi za reprodukciju eksportovanog fajla. U zavisnosti od formata eksporta moguće je izabrati minimalne, maksimalne i ciljane vrednosti.*

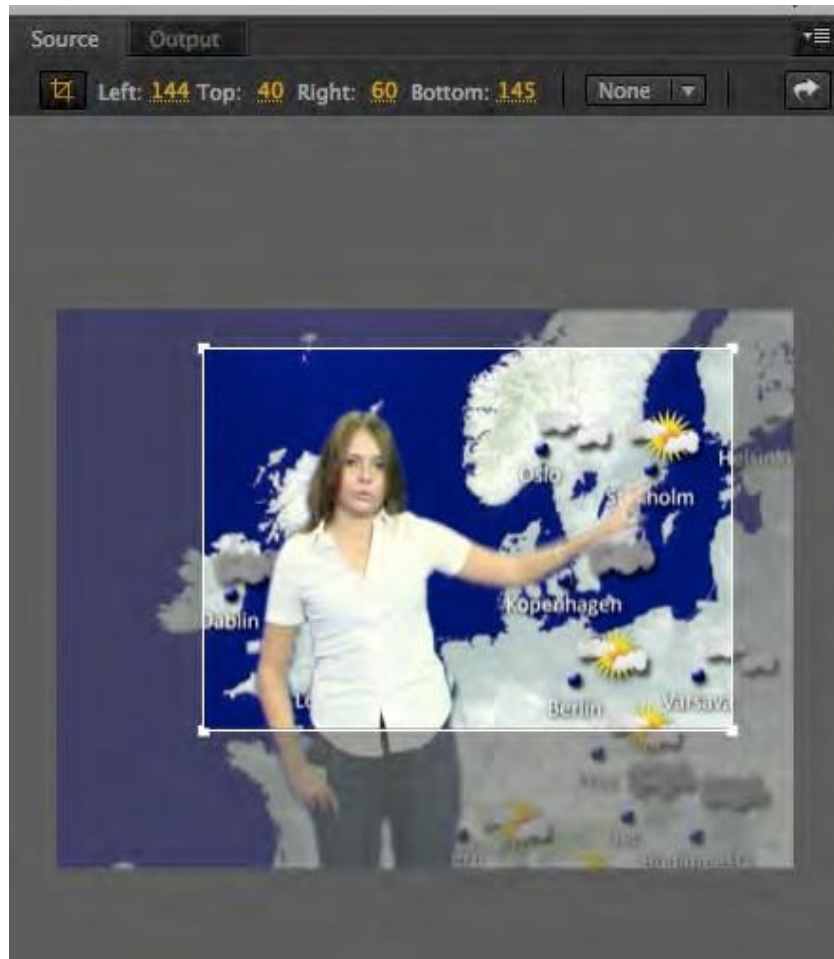
Vežba 10

- U levom delu ekrane postoje odeljci Source i Output. U odeljku Source moguće je odabrati deo sekvence koji želite da eksportujete. U zavisnosti kako je podešen Work Area Bar pre pozivanja opcije Export >Media, linija ispod monitora za pregled biće ispunjena žutom bojom u potpunosti ili delimično.

- Povlačenjem belih trouglova s obe strane, moguće je, naknadno, u samom prozoru Export Settings, definisati željeni deo sekvence za eksport.
- Odabirom dugmeta Crop, moguće je odrediti deo frejma koji želite da izvezete. U odeljku Output, moguće je pregledati izgled frejma u dve varijante: Scale To Fit ili Black Borders.

Vežba 10

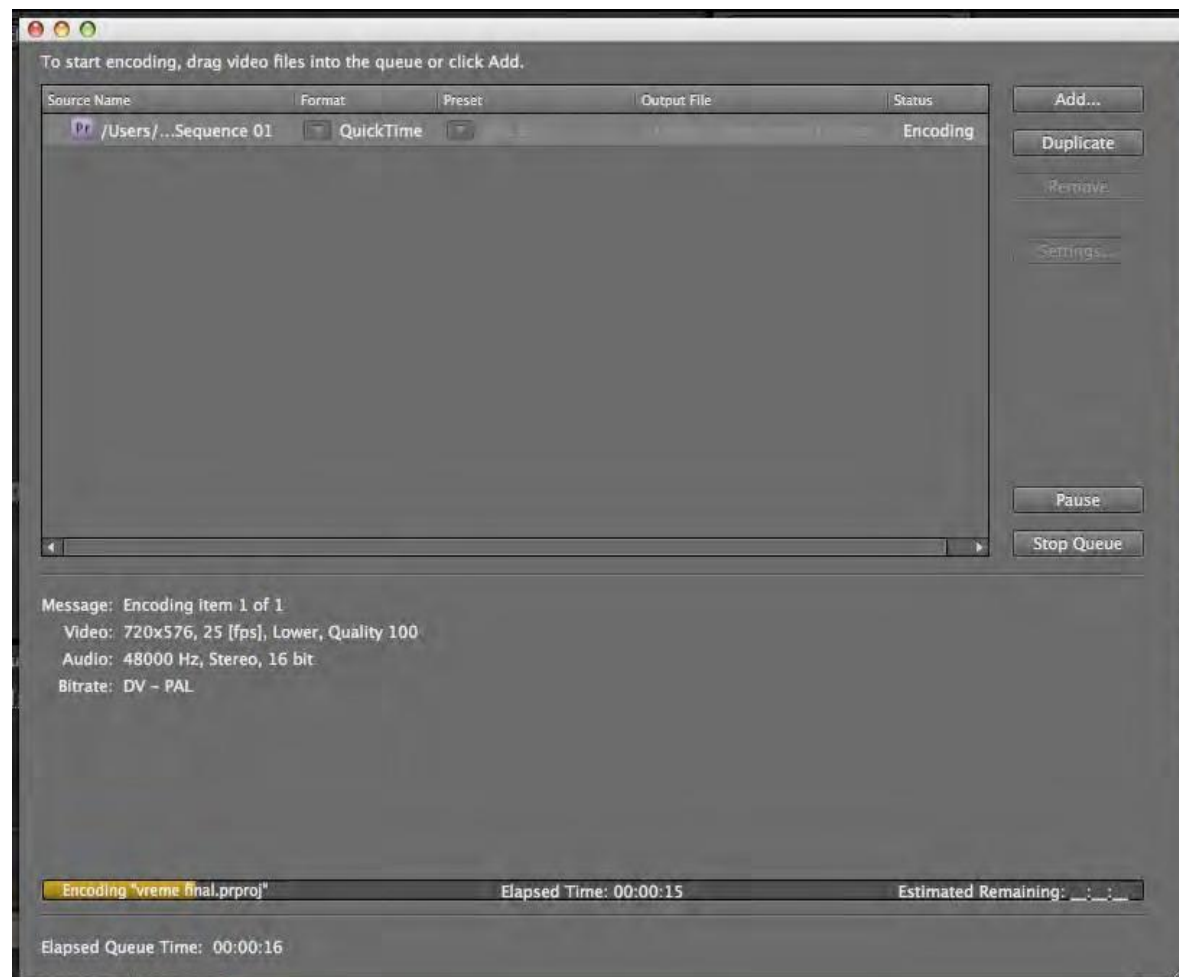

Vežba 10

4. Eksportovaćemo materijal u izvornom (ili veoma sličnom) kvalitetu, iz menija Format izaberite: Microsoft DV AVI PAL (PC) ili QuickTime; Preset PAL DV (Mac).
 - *Kako je u pitanju definisan standard reprodukcije, druga podešavanja nisu potrebna.*
5. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum i izvežen fajl nazovite: vreme DV.avi (PC) ili vreme DV.mov (Mac). Potvrdite.
 - *Kada potvrdite izbor željenog formata i drugih podešavanja unutar prozor Export Settings, Adobe Premiere Pro pokrenuće automatski Adobe Media Encoder, u čijoj će se listi zadataka pronaći vaš budući fajl.*
6. U aplikaciji Adobe Media Encoder, izaberite opciju Start Queue.

Vežba 10

- *Sačekajte da se završi rendering fajla. U samom prozoru aplikacije Adobe Media Encoder, ispisuju se informacije o izlaznom formatu, trenutnim zadacima, proteklom vremenu i vremenu za koje će se (verovatno) rendering završiti. U svakom trenutku, rendering se može zaustaviti opcijom Stop Queue (u potpunosti) ili Pause (privremeno i kasnije nastaviti opcijom Continue).*

Vežba 10

7. Vratite se u Adobe Premiere Pro.

- *Ne zatvarajte Adobe Media Encoder!*

8. Napravite novu sekvencu.

9. U prozoru New Sequence izaberite iz Available Presets > DV – PAL > Standard 48 kHz.

- Iz radnog direktorijuma uvezite a/v klip vreme DV.avi (PC), ili vreme DV.mov (Mac).

10. Import > vreme DV.avi (PC) ili vreme DV.mov.

11. Prevucite a/v klip vreme DV u novu sekvencu na traku Video 1.

Vežba 10

12. Postavite Work Area Bar od početka do kraja sekvence.
13. Izaberite File > Export > Media.
14. U prozoru Export Settings iz menija Format izaberite H.264, a iz menija Preset izaberite PAL DV High Quality.
15. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum i izveženi fajl nazovite: vreme h264.mp4. Potvrdite.
 - *Adobe Premiere Pro pozivaće ponovo Adobe Media Encoder i u njegovu listu budućih zadataka smestiti poslednji zahtev. U poslednjoj koloni moguće je videti trenutni status svih zadataka, prethodni zadatak obeležen je zelenim simbolom, a sledeći je na čekanju (Waiting).*

Vežba 10

Source Name	Format	Preset	Output File	Status
Pr /Users/...Sequence 01	QuickTime	PAL DV	/Users/.../vreme DV.mpg	✓
Pr /Users/...Sequence 02	H.264	PAL DV High Cu	/Users/.../vreme h264.mpg	Waiting

16. Izaberite opciju Start Queue.

- *Uporedićemo a/v klipove: vreme DV i vreme h264.*

17. Pokrenite aplikaciju za pregledanje video klipova (Windows Media Player, QuickTime Player i sl).

18. Otvorite oba a/v klipa i pregledajte ih. Zatvorite aplikaciju za pregledanje video klipova.

19. Pomoću opcija Properties (PC), ili Info (Mac), uporedite veličinu fajlova.

Vežba 10

Eksportovanje audio fajla

20. Vratite se u Adobe Premiere Pro.
21. Izaberite File >Export > Media.
22. U prozoru Export Settings iz menija Format izaberite Waveform audio file, a iz menija Preset izaberite Windows Waveform 48kHz 16--bit. Potvrdite.
23. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum i izveženi fajl nazovite: vreme audio.wav. Potvrdite.
 - *Adobe Premiere Pro ponovoće pozvati Adobe Media Encoder i u njegovu listu budućih zadataka smestiti poslednji zahtev.*
24. Izaberite opciju Start Queue.

Vežba 10

Eksportovanje statične slike

25. Vratite se u Adobe Premiere Pro.

26. Izaberite File >Export > Media.

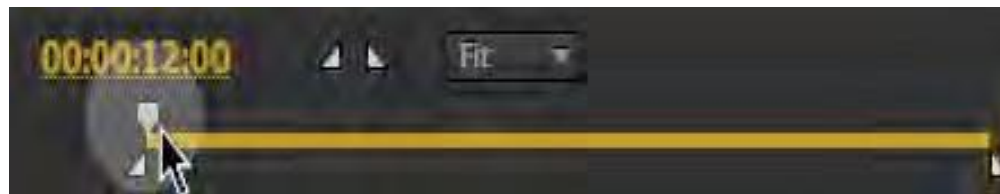
- *Pošto prethodno nismo u panelu Timeline podesili tačnu poziciju CTI koja nam je potrebna, izvršićemo dodatno podešavanje u prozoru Export Settings.*

27. U prozoru Export Settings pomerićemo CTI koji se nalazi ispod monitora za pregledanje materijala na 00:00:12:00.

Vežba 10

Eksportovanje statične slike

28. Iz menija Format izaberite Targa, a iz menija Preset izaberite PAL Targa.
29. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum i izveženi fajl nazovite: vreme staticna slika.tga. Potvrdite.
30. Otvoriće se ponovo prozor za dodeljivanje imena fajlu. Ponovo potvrdite.

Vežba 10

Eksportovanje sekvence statičnih slika i dela sekvence

31. Izaberite File >Export > Media.
32. U prozoru Export Settings, delu Video, uključićemo opciju Export As Sequence.
33. U meniju Frame Rate izabraćemo 25,
34. U meniju Field Type izabraćemo Progressive.
35. Označićemo za eksport deo sekvence od 00:00:12:00 do 00:00:15:00.
 - *Na ovaj način obeležili smo samo deo sekvence koji želimo da izvezemo.*

Vežba 10

Eksportovanje sekvence statičnih slika i dela sekvence

36. Iz menija Format izaberite Targa, a iz menija Preset izaberite PAL Targa.

37. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum, u njemu napravite novi direktorijum Vreme TGA sekvenca, i izveženi fajl nazovite: vreme TGA sekvenca.tga. Potvrdite.

- *Adobe Premiere Pro će ponovo pozvati Adobe Media Encoder i u njegovu listu budućih zadataka smestiti poslednji zahtev.*

38. Izaberite opciju Start Queue.

- *Adobe Media Encoder izvezao je sekvencu od 50 Targa slika, dodajući na kraju svakog fajla redni broj slike.*

Vežba 10

Eksportovanje sekvence statičnih slika i dela sekvence

- *Pored opcije Media unutar opcije Export, menija File, nalaze se:*
 - *Adobe Clip Notes... – vrši kodovanje sekvence u željeni video format (preko Adobe Media Encoder--a...), smešta ga u .pdf dokument u kome je moguće komentarisanje izveženog zapisa,*
 - *Title – izrađuje fajl generisanog teksta koji može biti uvežen u neki drugi projekat u program Adobe Premiere Pro (samo ukoliko obeležite klip u panelu Project),*
 - *Export to Tape – prebacuje sekvencu na video kasetu (preko FireWire veze),*

Vežba 10

Eksportovanje sekvence statičnih slika i dela sekvence

- *Pored opcije Media unutar opcije Export, menija File, nalaze se:*
 - *Export to EDL – izrađuje fajl liste montažnih odluka (EDL) predviđen za montažu na drugim profesionalnim montažerskim sistemima,*
 - *Export to OMF – izrađuje audio fajlove kompatibilne s aplikacijom Pro Tools.*

Vežba 10

Zadatak - Eksportovanje

Eksportovanje videa u PDF fajl

39. Izaberite File > Export > Adobe Clip Notes...

40. U prozoru Export Settings, u meniju Preset, izaberite PAL Source to 1024kbps.

41. U polju Output Name izaberite svoj radni direktorijum, a fajl za eksport nazovite:vreme.pdf.Potvrdite.

- *Adobe Premiere Pro pozivaće ponovo Adobe Media Encoder i u njegovu listu budućih zadataka smestiti poslednji zahtev.*

Vežba 10

Eksportovanje videa u PDF fajl

42. Izaberite opciju Start Queue.

- *U PDF fajlovima koje kreira, Adobe Clip Notes... može koristiti QuickTime (PC i Mac) i Windows Media (PC) formate.*

43. Pokrenite aplikaciju Adobe Acrobat Professional, ili Adobe Acrobat Reader, i otvorite fajl vreme.pdf.

44. Pre otvaranja, aplikacija će vas obavestiti o tipu fajla koji otvarate. Potvrdite.

Vežba 10

Eksportovanje videa u PDF fajl

45. Iz padajućeg menija iznad glavnog prozora, dozvolite dalje otvaranje fajla jednom od sledećih opcija (u zavisnosti od verzije programa):
- a. Play the multimedia content and add this document to my list of trusted documents,
 - b. Options > Trust this document always.

Vežba 10

Eksportovanje videa u PDF fajl

- *Odabirom jedne od ovih opcija, Adobe Acrobat Professional/Reader u budućnosti neće od vas tražiti da dozvolite otvaranje ovog fajla. Ova opcija postoji, jer program mora da pokrene još jedan fajl i eksterni program (u pozadini, Windows Media Player ili QuickTime Player) koji potencijalno može biti opasan za vaš računar.*

Vežba 10

Eksportovanje videa u PDF fajl

- *Program još jednom upozorava na potencijalno opasne sadržaje i daje uputstva za korišćenje.*

46. U predviđeno polje upišite svoje ime.

47. Reprodukujte sekvencu. U trenutku kada želite da unesete komentar na a/v sadržaj, pritisnite dugme „Add“, ili privremeno zaustavite reprodukciju (Pause). Upišite komentar.

48. Ponovite upisivanje komentara na još jednom ili dva mesta.

49. Sačuvajte upisane komentare, pritiskom na dugme „Save“.

Vežba 10

Eksportovanje videa u PDF fajl

50. Ukoliko želite da obrišete određeni komentar možete ga naći preko strelica, ili iz padajućeg menija Go To, zatim pritisnite dugme „Delete“.
51. Nakon što ste završili s komentarisanjem, možete jednostavno sačuvati fajl i takav dalje slati na komentarisanje, ili možete eksportovati samo komentare pritiskom na dugme „Export“. U tom slučaju, fajl će biti dosta manji (.xpdf – Adobe Acrobat Forms Document) i po otvaranju će biti samo pridodat originalnom .pdf fajlu.

Pitanja i odgovori

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them."

Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans

Call: ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Project number: 101128813